

Élő finn költők klubja

Finnországban a költészet egyre hangsúlyosabb szerepet kap mind a közéleti mind az intézményesített keretek között. Bizonyos statisztikák szerint minden negyedik finn verset ír, de pár évvel ezelőttig a kéziratok csupán 1%-a jelent meg nyomtatásban, és a 90-es évek elejéig mindössze két finn nyelvű irodalmi lap működött. Ebben az évtizedben megtörni látszik a jég. Állandó vers-telefonszolgálat működik, verskazetták jelennek meg, Helsinkiben versgaléria és versvilla nyílt, valamint újabb irodalmi lapok jöttek létre. A fiatal költők *Nuori Voima* (Fiatal Erő) irodalmi folyóirat körüli csoportja pedig a WSOY könyvkiadóval 1994 elején létrehozta az *Elävien runoilijoiden klubia*-t (Erk – Élő Költők Klubja), mely felolvasóesteket szervez finn és más nemzeti-ségű költők számára, vers és esszé köteteket jelentet meg. Ebben az évben a nagyon színvonalas Helsinki Kulturális Hetekre az *Erk* tiszteletköltőkként Kányádi Sándort és Robert Creelyt hívta meg. És Kányádi belopta magát a finnek szívébe.

A húszas évek *Tulenkantajat* (Fáklyahordozók) irodalmi mozgalma, majd az ötvenes évek modernistáinak erőteljes és öntudatos fellépése óta nem tapasztalt lendülettel lép fel az *Élő Költők Klubja*. A húszas évekbeli jelmondat: *Nyissunk ablakot Európára!* újabb értelmezéseket kér. A *miért és mennyiben más a finn(országi) vers nehéz kérdésére* Kristeva poétikájának terminológiájával keresem a választ. A finn versek, mint tulajdonképpen a Kalevala is, többet tudnak a szemiotikus magból: a versek úgy helyezkednek el a szemiotikus és szimbolikus határán, hogy otthonosabbak az előbbiben, míg például a magyar költészet jobban uralja a szimbolikus szintet. Valószínű az is szerepet játszik ebben, hogy a finn oktatásban nem fordítanak olyan nagy hangsúlyt a stilisztika elméleti oktatására.

1996 nyarán a *Suomalainen Kirjallisuuden Seura* (Finnországi Irodalmi Társaság) fordítói szemináriumot szervezett fiatal finn költők és fordítók számára. Az alábbi válogatás ebből az anyagból született meg Outi Hassi lektorálásával.

Somkos János

1996 októbere